

FODRÁSZ UJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE.

A BUDAPESTI BORBÉLY-, FODRÁSZ- ÉS PARÓKAKESZITŐ-IPARTESTÜLET TULAJDONA ÉS HIVATALOS LAPJA.
Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 „
Negyedévre	2 „
Egyes szám ára 40 fill. Kapható a kiadó-hivatalban.	

Felelős szerkesztő:

PAULIK JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG: VII., Izabella-utca 27/a, ahová a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény küldendő.

KIADÓHIVATAL: VII., Vörösmarty-utca 17., ahová minden pénzküldemény és a lapra vonatkozó felszólamlások intézendők.

Megjelenik minden hó 1-en és 15-én.

Az ipartestület telefonszáma: 83—13.

Szakiskolai értesítés.

A segédek szakiskolája szeptember hó 10-én nyílik meg, a mestereké szeptember hó 15-én. Tandíj 12 korona, mely összeg a beiratás alkalmával fizetendő, a mesterek szakiskolájában a mesterek nejei is részt vehetnek.

Tananyag: Női fésülés, asztali hajmunka, uri és színházi fodrászat, kéz, köröm és arcápolás.

A mesterek-szakiskolája csak abban az esetben nyílik meg, ha megfelelő számú résztvevő jelentkezik, azért felkérjük mindazokat, akik részt venni óhajtanak, hogy azt a szakiskola vezetőségénél, mielőbb jelentsék be.

Az új ipartörvény.

— Irta: **Joszt Péter.** —

A cím maga is már arra szolgál, hogy e cikket el sem olvassuk. Annyi tinta folyt már az ipartörvény témájáról, hogy már unalmassá válik nemcsak annak elolvasása, de a róla való írás is.

Könyves Kálmán testületi jegyzőnk és Paulik József segédjegyző az ipartörvény szövevényes, hosszú paragrafus-erdőről oly szakszerű, kimerítő, érzéssel teljesített kritikai munkát végeztek, hogy szakmánkból kifolyó minden észrevétel és kivánság kifejezésre jutott és ha minden jogos kivánságunknak a mérvadó helyen eleget tesznek, akkor teljes siker fogja koronázni fáradozásukat, szaktársaink pedig nekik nagy köszönettel fognak tartozni mindenha.

Hogy miért írok mégis ugyanerről, hogy miért foglalkozom én is ezen anyaggal? Mert először nem lehet eleget védekezni ezen veszedelmes törvény rendelkezései ellen, másodsor azért, mert az én észrevételeim már a kivonatok kivonata legyen és az összbenyomás tisztított véleményadás jellegével birjon; de főleg és végre azért, mert oly szót is fogok ejteni, melynek egyike-másika a felsőbb körök bizonyos nagy uraknak tetszését nem fogja kinyerni.

Tehát, mint az eddigi, a fentnevezettek tollai-ból eredő közleményekből kitűnik, az új ipartörvény első fejezetei az ipari életben azon három fő mozzanataiban rendelkeznek, melyek a képesítés helyreállítását, a tanoncüggyet és a munkaviszonyt ölelik föl.

A képesítés kimutatása, a törvénytervezet szerint, modern alapra van fektetve. Az első szakaszok elolvasása után szinte meglepéssel konstatáljuk, hogy ezen szakaszok rendelkezései egy egész új és modern céhrendszert fognak statuálni: Három évi tanonc-bizonyítványt, 3 évi szakbeli munka kimutatását követeli ahhoz, hogy valaki önállósításért folyamodhassék. Azután mesteri vizsga letételét, hogy az illető mesteri címet viselhessen és hogy — tanoncokat tarthasson!

Mikor Sztéryni József államtitkár ur, ő nagyméltósága mindezeket, a múlt évben tartott pécsi iparos kongresszuson bejelentette, minden jelenlevő el volt ragadtatva! Mindenki meghódolt ezen eszméknek és az egész kongresszus örömben uszott, pedig nagyon sokan kemény kritika gyakorlására készültek, de leszereltünk mindnyájan. Igen, így áll mindez a törvénytervezet első szakaszaiban, de azután következik a lóláb. A X-ik §. mesteri vizsgát tett üzletvezető bejelentése esetén nemcsak iparigazolványt ad minden kontárnak, de azt 3 évi szakmunka mellett töltött idő után (28. §.) mesteri vizsga letételére is engedi; a vizsga letétele után pedig oly mesterré lehet, mint azok, akik tanonc és segédmunka kimutatása alapján és mesteri vizsga letétele után mesterekké lettek. A régi törvény csak iparigazolványt adott a kontárnak, de az örökké kontár maradt. Az új törvény tervezete három év múltán a kontárból mestert akar alkotni, nevetségessé téve minden tanoncbizonyítvány és segédi munkakimutatását. Így állunk a képesítés kimutatással az új ipartörvénytervezete szerint!!!

Értesítés. Szövetkezetünknel minden olcsóbb, mint bárhol. Nagy választék illatszerekben, szappanokban, fejmosóvizekben, stb. Acélárukban **ujdonságok:** Francia és solingeni borotvák (Pollárt-féle kezeléssel) hozzávaló fenőszijak, zajtalan ollók, stb.

A tanoncvizony széles alapon való rendezése után a vizsgát és a vizsgálóbizottság összeállítását úgy kontemplálja a törvénytervezet, hogy a bizottságban felerészben segédek is vegyenek részt! Ez tehát annyit jelent, hogy a tanonc, felszabadítása alkalmával már a szocialista segédek kegyeitől függ, tehát egészen azoknak karmaiba esik. Hogy ennek mi a következménye, azt 10 év óta úgy is tapasztaltuk, amikor még kevesebb befolyásuk volt a segédeknek az ilyen ügyek elintézésébe; amikor még mint néző publikum szerepeltek a szakegyletek emberei.

A munkaviszony rendezéséről szóló XVII. fejezet (melynek alcíme munkásvédelem) minden szakasza a munkaadó hátrányára rendelkezik; a köteleesség mindenütt a munkaadóé, a jog pedig a segédé. A munkakönyv jóformán semmi értékkel nem bír; azt ki kell adni, akármily kötelezettséget mulasztott az a munkás. Ipari kihágás esetén ugyan a segédet is elítélheti a hatóság — természetesen pénzbírságra; a mestertől be is hajthatják azt, a segédre — csak úgy ha lehet. Benne vannak a munkaszerződésről szóló rendelkezések is, de azok természetesen is olyan egyoldalúak, hogy a mestert mindenféle kártérítésre lehet elítélni, a segédet pedig nem; de a teljesített munkáért járó bért ki kell fizetni (328. §.) A 334. §. ugyan rendelkezik kártérítésről, de oly lazán, hogy a sok „de“ és „ha“ miatt már törvény értelmében is fölmentik, hát még a hatóságoknál tapasztalt részrehajlás! A munkakadályokból akármilyen okból eredő, a segédet érő kárt a mesternek meg kell fizetni. A 345. §. még a kötött szerződésből eredő kártérítést is a segédre nézve illuzoriussá teszi, mert az alól is könnyű szerrel kibújhatik. Hát még a 384. §! Ezen szakasz a „fontosabb teendőkkel megbízott alkalmazottak“ jólétéről úgy rendelkezik, hogy azoknak néhány heti szabadságot biztosít, amit persze fizetés mellett meg kell adni. (De a szegény munkaadónak, mikor jut egy néhány napi pihenés?)

A 390. §. úgy a fönntemlitett alkalmazottak javára baleset, vagy betegség esetén 6 heti fizetést határoz meg, amit, ha az illető valamely segélypénztárból táppénzt nem huz — végrehajtás terhe mellett ki kell fizetni.

Hogy milyen kategóriába tartozik a fodrász-ipar alkalmazottai, a törvénytervezetből nem lehet tudni, pedig igen fontos, mert a 423. §., 436. §. oly határozmányokat tartalmaz, melyek igen terhesek ránk nézve: munkaidő, déli pihenő, stb.

A XXV—XXVII. tehát három egész fejezet a munkaközvetítésről rendelkezik és látszólag igen üdvösen. Csakhogy a „Kerületi munkás beteg- és baleset-biztosító“ intézmény sorsa nagyon is az

eszembe ötlök és azt hiszem, vagy inkább attól félek, hogy ezen intézmény is: a munkaközvetítő intézmény is, azok kezébe kerül, akik a pénztár ügyeit intézik, t. i. a nemzetközi szocialisták kezébe . . . Mindenesetre az egész munkásvédelemről szóló rendelkezések magán hordják az informálás bélyegét és azt az impressziót teszik, hogy a magyar ipartörvény-tervezet kidolgozása nem a helyes kezébe tétetett. Nem Szterényi Józsefet kellett volna megbizni, és nem akkor, amikor még munkást kellett védeni a munkaadók sanyargatásai ellen, hanem más embert, és jelenleg, amikor már a munkaadók védelméről van szó. Nem széles alapon kidolgozott, hosszuranyult, Európaszerte összehordott adatok alapján felépült, szépen megírt tanulmányra van szükségünk, hanem egyszerű, tömör rövidséggel szerkezett magyar ipartörvényre, amely igazságosan mér és egyformán minden érdekeltnek, és a mely rendet tud létesíteni és egy kis figyelmet is munkaadók és munkások között.

Nem ötletszerű meggondolatlanul alkotott vélemény akar ez lenni, hanem meggyőződés, mely úgy keletkezett, hogy figyelemmel kísérem egy másik magyar miniszterium működését, és pedig olyan miniszteriumét, melynek szociális föladata majdnem oly fontos, mint a kereskedelmi miniszterium föladata: a földművelési miniszterium. Darányi Ignác földművelési miniszternek működése célravezető és helyes volt, és csak azáltal, mert ő nem munkás uralmat, hanem munkások kötelelességtudást állapította meg és ezáltal munkásjólétet teremtett.

Nézzük csak, hogy Darányi Ignác 10 évi működéséről gyűjtött adatok mit beszélnek? Hihetetlennek fog föltünni mindenki előtt, hogy azon időben, mikor mindenki közjogi harcot folytatott, létszámemelés ellen küzdött, obstruált, stb. stb., hogy ismétlem, amikor látszólag csak az történt nálunk és semmi egyéb: akkor mit végzett egyetlenegy miniszter ebben az ádáz pártütéses, obstrukciós tizesztendőben. Nem lehetek szakember és tehát nem én gyűjthettem a következő adatokat magam, hanem azokat a „Budapesti Hirlap“ f. é. 88. számából jegyeztem föl és ezeket fogom a két miniszterium közötti különbség föltüntetése céljából ideiktatni:

„Badacsony, Tokaj, Ménes, Eger, megint bort terem, holott tiz esztendő előtt kopárok voltak a hegyeik. Külön törvény sok millió kölcsönpénzt és sok millió állami segítséget adott a szőlők rekonstrukciójára. Ma szinte több borunk terem, mint 1895-ben.

Állatállományunk ősi magyar fajtái megnemesedtek, értékes idegen fajták meghonosításával gyarapodtak. Körülbelül ötven millió értékű tenyészállat oszlott szét az országban Darányi révén. Az ő munkája folytán helyeződött át gazda-

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

ságunk súlypontja a szemtermelés helyett az állattenyésztésre. Bármely művelt állammal kiálljuk a versenyt.

Ő karolta föl a kisgazdák és gazdasági munkások ügyét. A munkások és gazdasági cselédek jogait és gazdasági érdekeit védő törvényeket vitt keresztül. Megalkotta az országos gazdasági és cselédpénztárt. Különböztetett intézkedéssel megvédte a kisbirtokosokat az izgatók zsarolásától és az aratási sztrájtól. (Aratási sztrájk! Képzeljünk el csak Magyarországon aratási sztrájkot: mily istencsapás lett volna az? Szerk.) Százereket adott a jó cselédek és munkások jutalmazására. Kereken egy millióval tette lehetővé a községi munkássegítő alapok szervezését. Kétezer népkönyvtárat létesített.

A nép gazdasági oktatására évenként több száz tanfolyamot és előadást rendezett. Tíz év alatt több mint két millió ember vett részt ezeken a tanfolyamokon. Külön szervezte a földművelők háziipari oktatását. Gondoskodott a háziipar termékeinek értékesítéséről. Sok ezer szegény család 200 koronán fölül keres télen olyan időben, a mikor előbb csak a készből élt.

Sikeresen befejezte az ármentesítések nagy munkáját s most vízügyünk megnyíló új korszakának programját dolgoztatta ki, hogy összes folyóinkat hajózhatóvá tegye és megnyissa folyóink erejét az ipari és gazdasági hasznosításnak.

A községi és közbirtokossági erdőket — előbb bitangjóságok — külön törvénnyel szakértői kezelés alá vette. Kiküszöbölte az ez erdők értékesítésénél lábrakapott visszaéléseket. (Bécsi úzerek palotái a szegény hegyvidéki nép fájából). Az állami erdőket az illető vidék lakosságának gazdasági fejlesztésére használta föl; a házi kezelés behozatala, a legelők följavítása, az előbb nagy tömegekben eladott fának kisebb mennyiségekben a helyi iparosok és kereskedők részére hozzáférhetővé tétele által.

Különös gondja van a Tátrára és a Balatonra, mint nemzeti üdülőhelyekre. Nevezetes a tátrai határuradalmak megszerzése.

Állami telepítés útján két új községet létesített és tizenegyben magyar többséget teremtett. Összesen ezeröttszáz családnak alkotott új otthonot. Közrejárt és lehetővé tette, hogy százötvenkilenc község kisgazdái parcellázás útján földhöz jussanak. A telepítések és parcellázások nagyarányu keresztülvitelére törvényjavaslatot dolgozott ki.

Szervezte a népségítő akciókat, a rutén akciókat és a székely akciókat. A ruténoknak földet, marhát, legelőt, iskolákat, dolgozó-műhelyeket juttatott. Rabszolga sorsukból, emberi állapotba hozta. Hasonló eszközökkel megakasztotta a székely nép hanyatlását és újra a haladás útjára térítette.

Mngkészszerelte a földműves-iskolák számát. A gazdasági tudományos és kísérletügyi intézményeket a legmodernabb nivóra fejlesztette. Nem szorulunk már a német gazdasági tudósok kísérleti eredményeire. Gazdasági muzeumunk páratlan az egész világon.

Támogatásával és ösztönzésével számottevő gazdasági szakirodalmat teremtett és százezer számára állította elő és osztatta ki a szociálista nyomtatványokkal sikeresen versenyző népszerű füzeteket.

A mezőgazdaságnak minden ága nagy átalakuláson ment keresztül 1895. óta s adatok bizonyítják, hogy ebben az átalakulásban a gazdasági élet minden vonalán ott volt a Darányi ösztönző és támogató keze.

Főlelevenítette a gazdák társadalmi tevékenységét. Gazdaköreink száma megsokszorozódott, gazdasági egyesületeink mind erősen dolgoznak. Mint a Gazdaszövetség elnöke és az Omge egyik vezérférfia a gazdák társadalmi mozgal-

maiban maga is részt vett. A szövetkezetek az ő támogatása folytán terjedtek el és ma a földművelő nép egy harmadrésze közvetve, vagy közvetlenül szövetkezeti kötelékbe tartozik. Különösen elszaporodtak az altruisztikus alapon álló hitelszövetkezetek és a különféle falusi termelő- és értékesítőszövetkezetek. Ez volt az önszervezés elvének leghathatósabb érvényesítője, földművelő népünk életében.

Mikor gyűjthetnek egyszer ilyen adatokat (természetesen ipari téren) a mi miniszterünkről, Kossuth Ferencről és érettünk iparosokért tett ilyen nagyfontosságú intézkedésekről? Most van alkalom. Az új ipartörvény alkotása sürgősen szükséges és hivatott arra, hogy a nagy ipar fejlesztése mellett, a kis ipar megmentését biztosítsa. Állítsa helyre a képesítés teljes kimutatását, de ne mestervizsga alapján, hanem tanoncbizonyítvány és megfelelő segédi munka kimutatásával; az a legmegbízhatóbb mesteri minősítés és ez megtartja a kisipart az iparosoknak. Védjen meg az izgatók zsarolásától és a folytonos, könnyelmű sztrájtól. Mesterek és segédek jogait és kötelelességeit biztosítsa meg törvény által és kényszerítsen mindenkit kötelelessége teljesítésére.

Innen-onnan.

Irta: **Bányász Henrik.**

A „Divat Ujság“ egyik számában olvasom: „Az utolsó pár esztendőben idegen fodrászok telepedtek meg Budapesten, ezek megtöltötték kirakataikat a legnagyobb izléstelen-ségekkel és szinte egy éjjelen át minden harmadik hölgy haja vörösre volt füstve és annyi volt az idegen fűrt a fején, hogy a „művészke“ alkotta építmény egy-egy kisebbszerű bábel tornya volt. — Nem tudom ki írta ezt a reánk fodrászokra legkevésbé sem hizelgő közleményt, ámde valószínű, hogy egy a fodrász számláktól fölingerelt férj követ-hette el. Ilyen irások nem ártanak nekünk, hiszen ha haragszanak is férjuraimék, mégis csak örülnek, ha feleségük fején is van olyan „bábel torony“, mint a szomszéd nő fején. Egy a hiba csak, s ez hogy a külső harmoniáját bántóan dissonáns dolgok zavarják. A tisztelt cikkíró azonban ne a fodrászt cseptülje, hiszen éppen úgy nem szolgál reá, akár az a szabó, aki szintén nem oka annak, ha egy túl nagy dimenzioju hölgy mindenáron a legújabb párisi divat fazonja után kíván ruhát. Az agyonfűzött hölgy éppen olyan komikus, mint az aposztrofált bábel torony fej. Minden higgadt gondolkozásu ember hódol a divatnak, a tisztelt cikkíró is, és hogy eklatáns példával szolgáljak, ha szűk nadrág van divatban, ő sem csináltat bővet, de ha nincsen igen jó lábalkata, egészen szűket sem csináltat.

A női frizura ma jóval helyesebb, mint a szorosan le-simitott hajviselet divatja. A tamáskodó azt kérdeheti: „miért oly megdöbbenően sok a gyérhaju hölgy, miért használnak ma több hamis haját, mint azelőtt. Elégséges a reánk maradt fényképekre utalnom. Sok választékos frizurát látunk, frou-frou, s a fűrt már a múlt század elején is divatban volt. A rococo paróka divatját sem a dus hajú hölgyeknek találták ki. A női hajviselet mai divatja természetesen nem kedvez sem a ritka, sem a vékony, puha hajú hölgyeknek s így ezek kénytelenek a fodrászhoz fordulni. A nőknek készítendő hajmunkákat két csoportba oszthatjuk: A haj alatt

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

vagy fölött viselendőre. A haj alatt viselendő hajmunka elkészítésénél a legnagyobb gondot arra kell fordítanunk, hogy az se hosszabb, se rövidebb ne legyen a kelleténél. Ha látjuk, hogy oldalt nem válik el a haj, már 16—18 centiméteres hajbetét is megteszi a szolgálatot, ellenkező esetben 22 sőt 26 centiméterest csináljunk, illetve már fél transformációt. Ez utóbbi azután már a jó izlés előfeltételének is eleget tesz. Igen jól használható, különösen kalap frizurákhoz a drót forma. A már igen ritka hajú hölgyeknél a haj fölött viselendő hajmunkát készítünk, mely azonban már több munkát igényel. Első sorban is itt már a hosszúság döntő szerepet játszik. A széleket okvetlenül csomozni (kimpelni) kell s csak olcsóbb munkáknál alkalmazunk tresseket, de akkor is a széleken legalább két-két sort ne mulasszuk el csomózni. A forma megválasztásában szabad kezünk van, s ha a német, vagy francia szaklapot nézzük találunk eleget. A kezdő szaktárs igen helyesen teszi, ha pesti nagy fodrászainktól vesznek kész munkát s azt azután lemintáztatják. Így tett atyám is, ki Párisból, Berlinből rendelt kész munkákat. Ez azután a rajzok és magyarázó irásokkal a legtökéletesebb tanító.

A férfiak használatára szánt hajmunkáknál leglényesebb szerepet a helyes mértékvétel képezi. Összevetve a láttott mértékvételeket, kísérleteim eredményeképp a következőkben toupet, illetve teljes paróka mérték vételéről fogok írni:

A bennünket fölkereső kopasz vendégnek első sorban a fejére helyezünk egy kész parókát, mely színben nem igen tér el a megrendelőtől. Felkérjük most már vendégünket, hogy igazítsa arcához a parókát. Ezt több parókéval megismételve, támpontokat nyerünk az elkészítendő munkára. Ezután a fejhez illően vékony, áttetsző papirost szoritunk le egy gummi körszallaggal. A kopasz fölület helyét megrajzolva, ezt keskeny papírszallagokkal ragasztjuk be, úgy hogy azok egymást összetartva a fej negatív formáját alkotják. Már most az előzetes próbálgatások eredményeként fölrajzoljuk a választék irányát és hosszát. E negatív modelt rövid ideig száradni hagyjuk, majd pedig az alulról látható rajz szélén ollóval körülvágjuk. A nyert formát a rendelkezésünkre álló fa fejekre illesztve, keressük a megfelelőt. Kevés kivétellel ismét keskeny papír szallagok segítségével tehetjük csak alkalmassá.

A kivétel igen sokféle, ezért is jól teszi a törekvő fodrász, ha a mások munkáját figyelemmel kísérve, ha helyes gondolatot talál, azt ne restelje a konsekvencia látszatáért, vagy pláne a lekicsinylés miatt követni. Mint minden hajmunkánál, itt is a csomozás játszik fontos szerepet. Öreg embernek ritkább parókát csinálunk, de fiatalnak sem csinálunk nagyon dusat.

Még csak Perin János szaktárs cikkéhez volna egy-két szavam. Párisban igen sok fodrász vasárnap estig tart nyitva s hétfőn zár be. Berlinben vasárnap két órán túl is dolgoznak s este sokszor még 10 után is. Az alkalmazott hétközben kap kárpótlást. A külföldi viszonyok azonban nem irányadó, egy csak, ami szembeötlően rossz minálunk s ez: hogy legtöbb alkalmazott egyoldalú tudásával megelégszik s fut műhelyből, mihelyt csak elüti a harang, az általunk megállapított zárórát. Az a szaktárs azonban, aki érdeklődik, ambícióval iparkodik fejlődését előmozdítani, már nem fogja hallani a zárórát jelző harang szavát. A mi szakmánkra nem alkalmazható a más iparágakra hozott törvények s így a törvényhozás sem zárkozhatik el, a helyesen megindokolt kérés elől. Ezért is merem ajánlani az igen tisztelt Szerkesztő urnak, intézzen ilyen irányban a szaktársakhoz körkérdeést s az egybegyűlt adatok alapján fogalmazva meg memorandumunkat, járuljunk a törvényhozás elé.

Egyről-másról.

(Egy csók következménye. — Egy amerikai szaktársunk kártérítési pöre.)

Mostanában egy igen érdekes és ránk fodrászokra nézve, igen jellemző eset fordult elő Párisban, amelyekről tanulságként a francia napisajtó egész hasábokat közölt csak azért, hogy meggyőződtesse a francia közvéleményt arról, hogy: «a borbélyomnál kaptam» bőrbajok egész máshonnan származnak. Az eset már magában véve azért is jellemző, mert kiviláglik belőle, hogy a párisi szaktársaink is minő kismiskák szakmájukban, mert a hajkozmetikájához, valamint a bőrgyógyászathoz vajmi kevés fogalmuk van, és ép azért, nagyon gyakran bajuk van a közönséggel, hol az egyik, hol a másik vendégük bőrbántalmáért őket okozza, holott csakugyan kevés közük van hozzá, de mégis kénytelenek a közönségnek a molesztálását eltűrni, mert ők maguk is ép oly laikusok ebben a dologban, akár csak maga a mindenható közönség. Azért szükséges, sőt feltétlenül szükséges, hogy a jövő generáció tanulmányozza a hajkozmetikát és a bőrgyógyászatot, mert furcsa, sőt nevetséges, hogy a mai modern korban, egy modern fodrász egy vendég kérdésére pl. így válaszol: azért korpás a haja, „mert hámlik a fejbőre“, vagy: „azért pattanásos az arca, mert szolidon tetszik élni“. A ki ilyen badarságokat mond valakinek, az nagy tudatlanságokat követ el. E sorok írója azért felhívja szaktársait, hogy kísérjék figyelemmel ezen rovatot, mert lesz alkalmuk, hogy hogyan kell egy vendégnek kérdéseire szakszerűen felelni.

Különben is térjünk a szenzációs esetre. Egy párisi dandy gyereknek megborotválkozása után egy-két nappal feltűnik, hogy kiütést kap az arcán. Természetes, visszaroht a borbélyához és ottan a telt üzletben botrányt rögtönzött, és kijelentette, hogyha metalan a kiütésnek komolyabb következményei lennének, azt a nyilvánosságra fogja hozni és kártérítésért befogja perelni. Elképzeltető, szaktársunk üzletében minő konsternáció keletkezett. A dandy pedig elszaladt egy közegészségtani, vagyis egy fertőtlenítő intézetbe, ahol előadta és olybá tüntette bőrbaját, mintha igazában borbélyánál örökölte volna. Az intézet orvosa már hitelt akart adni állításának, mignem mikroszkopilag megvizsgálta, mikor meglepő eredményre jutott, tudniillik a lob az arcán nem volt más, mint egy csóknak a nyoma (de cuppanós lehetett). Már most az orvos amolyan bizalmasan azt a kérdést intézte a dandyhoz, vajjon közvetlen a borotválás után nem-e oda ment, a hová olyankor a fiatal embereknek szokás menni. A dandy himezett-hámozott, míg végre bevallotta, hogy igenis oda ment, sőt az orvos faggatására indiskréten bevallotta, hogy azon a bizonyos helyen még meg is csókozták. Az orvos, aki már most tisztába volt a klienssel, csak annyit mondott: „Az ön kiütése nem egy borotválásnak, hanem egy csóknak a következménye, mert akitől kapta, bujkoros volt, és azért volt a fertőzés oly könnyű, mert az arc porusa a borotválástól még nyitva volt.“

A skonpulizáló dandy szégyenében pedig úgy elpárolgott, mint a kámfor.

A párisi lapok olyképen értesültek az esetről, mert az orvos megfigyeléseit egy orvosi szaklapban megírta.

Az eset a párisi borbélyoknak megelégedést és megnyugvást szerzett.

*

Az előbbeni esetet megelőzte egy amerikai szenzáció, amelyiket az ottani lepedő nagyságu napi lapok világgá kúr-

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek eggedtől ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

tölték. A szenzációból kártérítési pör keletkezett, szereplői pedig egy világ diva és egy fodrász volt. Az eset a következő: Még a múlt télen egy hírneves amerikai író egy operettet írt, a „sátán szeretője“ címen és felkérte a híres primadonnát, Miss Paksimbl-t, hogy kreálna benne a főszerepet, de három nap a darab főpróbája előtt le kellett mondani a főszerepről, senki nem is sejtette, hogy miért, a titok csak most pattant ki, és pedig a törvényszéki tárgyaláson. Ugyanis a darab főszereplőjének, a sátán szeretőjének kellett volna, hogy szerepében vörös legyen, mint maga a sátán, de tekintve, hogy Miss Paksimbl hajzata olyan volt mint a sötét éjszaka, elment tehát fodrászához Mr. Hungrighoz, hogy fesse tűzvörösre a haját. Mr. Hungrig szakértársunk el is vállalta a festést, csak hogy balul ütött ki, mert — horribile dictu — a primadonna harmadnapra oly zöld lett, akárcsak egy papagáj. Miss Paksimbl háromszor is elájult, de mindhiába, a főszerepet másnak kellett kreálni. Mint mindenki a dollárok hazájában, úgy a primadonna is kártérítési pört indított, még pedig Mr. Hungrig fodrász ellen. A bíróság, aki a primadonnának a panaszát indokoltan találta, nem adott helyt a fodrász azon védekezésének, hogy nem tehetett róla, mert rossz volt a festék, hanem, hogy hogynem 33 ezer, azaz harminchárom ezer dollár és 50 centi kártérítésre ítélte. Szakértársunk nem is fölebbezte az ítéletet, nem is sokáig habozott, hanem igazi amerikai gentleman módjára, kivette lajbi zsebéből bugyillárját és a legnagyobb flegmával lefizette a károsult színésznőnek az elmarasztalt nagy összegnek egyik részét — az 50 centit.

Wéber József.

E nemben a legkitűnőbb készítmény!
Fodrász uraknak nagy árkedvezmény!

**NÖVESZTI
ÉS DUSSÁ TESZI
A HAJÁT**

**A
GARA-
féle
PETROLEUM-
HAJSZESZ**

ÁRA. 2 KORONA.

FŐSZÉTKÜLDÉSI-
HELY:

GARAGEZA

és TSA,
DROGERIA

HATTYÚHOZ

BUDAPEST

József-körút 78.

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Kapható még következő fő eladási helyeken:

Budapesti fodrászok raktárszövetkezetében

VII., Csengery-utca 15.

Ángyán Béla VIII., József-körút 9.

Gáspár Testvérek VII., Erzsébet-körút 33.

Flasner Lajos VIII., József-körút 17.

Vegyes hírek.

Hajsütés és az őszülés. Metchnikoff, ez a kiváló természettudós, Pasteur kitűnő munkatársa, beható fiziológiai tanulmányai közben, amelyek nevét világhírűvé tették, a haj őszülésének az okát is kutatta. Metchnikoff arra a meggyőződésre jutott, hogy a megöregedés az életfolyamat nem természetes következménye, tehát nem normális állapota az embernek; szerinte ez a nem kívánatos állapot úgy jön létre, hogy azok az elemek, amelyek épen az emberi szervezet védelmére vannak hivatva, tulságosan megsokasodnak és tulságosságukban minket is fölemésztene. Tehát a haj megőszülése sem normális és nem szükségképpen való következménye az élettani folyamatnak. A haj színét a pigmentsejteknek köszönheti, amelyek az ősz hajszálban nincsenek meg. Metchnikoff szerint ezeket a sejteket fölfalták azok a sejtek, amelyek a szervezetbe betolakodó ellenséges indultu káros anyag megsemmisítésére vannak hivatva. Hogy mi annak az oka, hogy ezek a védelemre hivatott sejtek ennyire ellentétes működést fejtenek ki, erre Metchnikoff sem tud határozottan megfelelni, azt azonban tudja, hogy ezeket a sejteket káros működésükben igenis meg lehet akadályozni. Ha ezeket a sejteket ugyanis mérsékelten melegítjük, úgy még többet falnak; de ha oly magas hőfoknak teszszük ki, mint amily forró a fodorítóvas szokott lenni, akkor megszűnik a romboló munkájuk, s így a haj megtartja a természetes színét. Ebből tehát az következne, hogy a sütővas használata megakadályozza a haj őszülését. Metchnikoff fejét csakugyan dus haj disziti, melynek még megvan az eredeti természetes színe; bizalmas körben megvallja, hogy szép haját a — forró vasnak köszönheti. Nehogy azt higgyük azonban, hogy e komoly tudós a haját sütővassal teszi hullámossá, akárcsak a bájos hölgy a maga görögfejdiszt. Nem hiuságból teszi ezt a jeles tanár, hanem tudományos kísérletezés céljából; csak megmelegíti a haját, de nem göndöríti.

De hát tulajdonképpen mi is az oka a védelemre hivatott sejtek romboló működésének? Erre az orvosi tudomány azzal felel, hogy az emberek nagy része arthritiben szenved; már pedig ez a betegség magával hozza az öregedés jeleit. Azt csakugyan megfigyelték, hogy az olyan család tagjai, akik arthritiben szenvednek, korán megkopaszodnak vagy megöszülnek; a két halánték körül megkezdődik az őszülés folyamata s bizony akkor már nem használ egyéb, mint a festés. A sütővas használata tehát nem hogy nem árt, hanem épen hasznos is; fontos azonban, hogy a vas ne legyen tulságosan forró, nehogy megégesse a haját.

Az olasz borbélyok tüntetése. A vasárnapi munkaszünetre vonatkozó új olasz törvény sok zavarra adott alkalmat, különösen azért, mert a törvény sok iparág munkaszüneti napjának megállapítását a városokra bizta. Ezek megkezdésben makacsul ragaszkodtak a vasárnaphoz, s csak később engedtek belőle. Megesik például Olaszországban, hogy kedden, szerdán, vagy csütörtökön találunk trafikot zárva ezzel a mulatságos fölirással: Vasárnapi munkaszünet miatt zárva, mert a trafikoknak föl váltva kell nyitva maradniuk. Torinó városa makacsul ragaszkodott ahhoz, hogy a borbélyok vasárnap ne nyithassanak. Ők azonban még makacsabbul borotválnak teljes három hónapon át azon a napon, a város, egytől-egyig, vagy százötvenet föl is jelentett a járásbírósnál kihágásért. Olaszországban ugyanis hasonló munkaszüneti dolgokban is a járásbírósnak ítélni. Májusban azonban a város már engedett s a borbélyok heti

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

munkaszünetét hétfőre toltta. Százötven torinói borbély természetesen most mégis a bíróság elé került, a mely fölmentette őket. A lelkes torinói borbélyok erre tüntetően megéljenezték a bírót és védőügyvédek, azután pedig egy rakás üdvözlő táviratot küldtek kartársaiknak azokba a városokba, a melyek szintén makacsul védték a vasárnapot s a hol szintén sok kihágással vádlott borbély ügye van bírói eljárás alatt.

Meghívó. A budapesti borbély- és fodrász betegségélyző és temetkezési egyesület **1908. évi szeptember hó 4-én (péntek)** délután 5 órakor a fodrász ipartestület helyiségében, VII., Csengery-utca 15. sz. a. rendkívüli közgyűlést tart, melyre t. tagtárs urat van szerencsénk meghívni. Budapest, 1908. augusztus hó 24-én. Tisztelettel Horváth Ferencz titkár, Reisz Antal elnök. Tárgysorozat: 1. A múlt közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 2. Elnöki jelentés és a módosított alapszabályokra vonatkozó miniszteri leirat előterjesztése, melynek alapján a választmány a tagsági díjat hetenkint 10 fillérrel felemelni javasolja. 3. Esetleges indítványok. — Megjegyzés: Mivel a f. évi augusztus 18-ra összehívott közgyűlés határozatképes nem volt, ez a közgyűlés tekintet nélkül a megjelentek számára meg fog tartatni.

Értesítés. A budapesti borbély- és fodrász-betegségélyző- és temetkezési-egyesület elnöksége, t. tagjait felkéri, hogy betegség esetén a megbetegedést szóval vagy írásban, Ritter Mihály egyleti alelnöknél IX., Ferencz-körút 44. vagy Váry Gyulánál a borbély- és fodrász-ipartestület irodájában VII., Csengery-utca 15. azonnal bejelenteni sziveskedjenek. Mert a táppénz az alapszabályok szerint csakis a bejelentés napjától számítottatik.

Tisztelettel

Reisz Antal
egyl. elnök.

A Sámsoniddal folytatott kísérletek iránt nagy érdeklődés mutatkozik szaktársaink részéről. A jelekből ítélve, lehetségesnek mutatkozik, hogy a Sámsonid megvalósítja a hozzá fűzött reményeket. E kísérletek folytatódnak.

Lapszerkesztő bizottság: *Joszt Péter és Réthly Arpád.*
Az ipartestület jogtanácsosa: *Dr. Révay Zoltán ügyvéd.*
lakik IV., Váci-utca 56. szám.

Kiadja: *Nagel István könyvnyomdája Budapest.*
VII., Vörösmarty-utca 17.

Fodrász-üzlet, illetve berendezés, laborokkal és vízvezetékekkel minden asztalon, eladó — Cim: Röck Szilárd-utca 14. ajtó 1.

Két szép üveg **cégtábla** eladó. — Cim: Sipos fodrász Andrassy-ut 77.

Fodrász-üzlet, Budán, elutazás miatt 300 frt-ért eladó. — Cim a kiadóban.

Fodrász-ruha, 100 drb szalvéta, 50 nagy, 50 kicsi és 10 drb köpeny egészen új, olcsón eladó. — Cim: Szabadság-tér 5. II. em. 19.

Egy 24 ezer lakossal bíró városban, 17 év óta fennálló jóforgalmu **borbély-üzlet,** más üzleti vállalat miatt október elsejére eladó. Van körülbelül 200 éves abonens és bérletjegyes vendég, az üzlet a járásbírói épületben van, olcsó lakbérrel. — Cim a kiadóhivatásban.

Fodrász-üzlet, forgalmas helyen, köruton, 180 frt házbér, vidékre költözés miatt azonnal eladó. — Bővebbet: II. ker., Margit-körút 9. ajtó 4.

Jó munkás 4 éves fodrászsegéd, hajmunkas, beszél magyarul, németül, keres állást jobb üzletben. — Cim: Fodrászsegéd IV., Molnár-utca 31. ajtó 3.

Fodrász-üzlet, Pestmeryében, főtéren, szépen berendezve, mely 20 év óta áll fenn, biztos existenciát nyújt, családi ügyek miatt eladó. — Bővebbet a kiadóban.

Értesítés. Tisztelettel értesítem a t. szaktárs urakat, hogy nálam kitűnő **szekszárdi borok** kaphatók kicsinyben és nagyban. B. pártfogásukat várva maradtam tisztelettel Szalkai H. fodrász VIII. ker. Aggteleki-utca 5. szám alatt (utcai pinczehelyiség). Szekszárdi vörösbor literje 1 kor., szekszárdi siller bor literje 80 fill.

Dreszmann Károly

homoru műköszörülde és aczeláru raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körút 24. sz.

Ajánlja műköszörüldéjét és nagy aczeláru raktárát a t. fodrász urak becses figyelméhe.

Lipp Ferencz

műköszörüs mester

Budapest, X. ker., Ráday-utca 5. szám.

Ajánlja aczeláru raktárát és műhelyét minden e szakba vágó munkák pontos, jó és olcsó elkészítésére.

NOXIN

Minden jobb üzletben kapható.

HOCHSINGER TESTVÉREK

BUDAPEST.

Á N G Y Á N B É I A

Fodrászati berendezések, műszerek és illatszerek nagybani raktára

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 9.

Mielőtt bármily a szakba vágó cikket vásárol vagy rendel, tiszteljen meg személyesen vagy kérje a legujabban megjelent **nagybani képes árjegyzékem**, melyet szívesen küldök becses czimére.

Teljes **fodrász-üzleti berendezésekből** külön raktárhelyiségekben állandóan nagyválasztéku raktárt tartok, továbbá **haj- és szakálvágó-gépek**, ollók, borotvák, üzleti kabátokból stb. különösen nagyválasztéku raktár, valamint a legujabb á la Pollart **francia fenőszijakból és borotvák** is.

Helybeni megrendeléseket legczélszerűbb telefon utján eszközölni, mert a legkissebb rendelést is szívesen házhoz szállítom.

TELEFON: 48-13.

Van szerencsém b. tudomására adni, **BUDAPESTEN, VI., Váczi-körut 27. sz.** alatt villamos erőre berendezett **borotva-műköszörűdét** alapítottam

és raktáron tartom a legkitűnőbb fajta angol, svéd, francia és solingeni gyármányu borotvákat, ollókat, haj- és szakálvágó gépeket, általam jótállás mellett köszörülve. A vidéki megrendeléseket pontosan, azonnal, a köszörüléseket pedig 8 nap alatt teljesítem

Magamat becses pártfogásába ajánlva, kiváló tisztelettel

BLEHA FERENCZ BUDAPEST, VI., Váczi-körut 27.
(Páris-szálloda mellett.)

Több orvosi nyilatkozat. Számos elismerő levél.

Szaktársaknak
árcedvezmény.

a raktárszövetkezetben is.
Kapható

Használati utasítás: Az izzadni szokott lábat vagy testrészt szappannal megmossuk, melyet nem nagyon szárazra törölés után a **Diadalporral** jól beszórjuk és eldörzsöljük.

HALLÓ! HALLÓ!
Nyári kiránduló hely

társaságok és családok találkozó helye
árnyékos kert,
tekepálya, gyermekjátszóhely, pontos kiszolgálás, olcsó árak.

Villamos vasut a
Körte-utcaig,
innen utmutató.

Fromm János
vendéglője az
„Árpád templom“-hoz
III., Remetehegy 2093. sz.

Világra szóló magyar találmány!

(Szabadalmi igénye 6437. védjegye 17.523 sz. a. belajstromozva.)

A természettudomány legujabb vívmánya folytán, a haj, szakál, bajuszszálak magvát képező anyagnak felfedezése alapján készítve. A „**Hajvédő Sámsonid**“

a hajhullást megszünteti.

A „hajtermő és növesztő Sámsonid“ néhány heti használat után az utasítás betartása mellett a legöregebb egyén teljesen kopasz fején is

a hajtermését előidézi,

a ritka és rövid hajzatot pedig dus sűrűvé teszi és igen

hosszúra megnöveszti.

Ugyan az a hatás bajusz- és szakálra nézve is.

Jó eredményről a feftaláló közöskedik.

Ára a rendkívül becses hajmagvakat tartalmazó „Hajtermő és hajnövesztő Sámsonid“-nak, kenőcs vagy folyadék (hajszesz) alakjában **20 korona**. A „Hajvédő Sámsonid“ ára **10 korona**. Kapható postai uton kizárólag a feltalálónál és egyedüli készítőnél: **Dr. Hollósy Istvánnál, Budapest, VII., Szövetség-u. 28/b.** Hogy ezen valóban csodaszor a hajtermését előidézi még a legöregebb egyének teljesen kopasz fején is, álljon itt a következő elismerő-levél:

Tekintetes dr. Hollósy István urnak, Budapest.

Ezelőtt harmincz évvel, igen sűrű hajamat egy ásványviz-fürdő kurájának hosszabb használata folytán teljesen elvesztettem pár hét alatt. Mult év végén jutottam hozzá az Ön által feltalált hajtermőhöz. A „Hajtermő és növesztő Sámsonid“ használata folytán ma már 43 centiméter hosszú gesztenyebarna és vastag hajfonatom van s remélem, hogy 75 éves korom daczára visszanyerem egy méternél hosszabb dus hajamat.
Budapest, 1908. július 10.

Tisztelettel Özv. Klein Henrikné.

A fenti levélben foglalt tények valóságát és az aláírás hitelességét mi alulirottak, kik a 75 éves s nálunk lakó urasszonyt évtizedek óta ösmerjük igazoljuk.

Budapest, 1908. július 12.

Özv Reiznerné,
(VII., Izabella-utca 23. sz. a.)

Flesch Berta,

Flesch Lipót
MÁV. tisztv.

KRAUSZ VICTOR

M Ű K Ö S Z Ö R Ű S

BUDAPEST, VI., KIRÁLY-UTCA 78.

Legjobban köszörült borotvák és az összes borbély- és fodrász-szerszámok, csak is
a fenti cégénél kaphatók.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TELEFON:

TELEFON:

ALAPITTATOTT
1891

KITŰNTETETT
PÁRIS 1900

1900 PÁRIS VILÁG KIÁLLÍTÁSON, ELISMERT ÉS EZÜST ÉREMMEL KITŰNTETETT
"SAJÁT GYÁRTMÁNY" JÓTÁLLÁSSAL.

ZAORÁL JÁNOS
BOROTVA GYÁR ÉS HOMORÚ MŰKÖSZÖRŰLDE
BUDAPEST VIII. BAROSS-UTCZA 1.

GYÁRTELEP:
UJPEST, ÁRPÁD-UT 25. SZÁM.

A ki pénzének nem ellensége

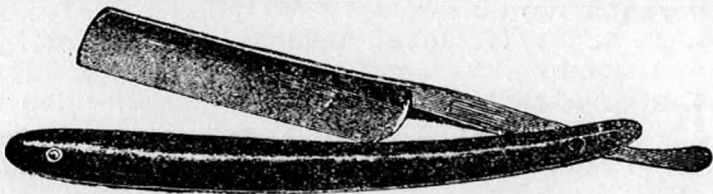

és kevés pénzért
jó üzleti kabátot
akar, az forduljon
kizárólag hozzám

Grünhut Ödön szabó mester

Akácfa-uteza 10. (Dohany-uteza sarok)

Levelező-lapi értesítésre házhoz jövök.

K o l l e r D é n e s

borotva homorú kős: örülde villanyerővel
— és fodrászati czikkek nagy raktára —

Budapest, VI., Sziv-utca 26. (Andrássy-ut mellett.)

Elvállal e szakmába vágó mindennemű **köszörülést.**
Raktáron tart a legjobb gyártmányu **aczelárukat.**
Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Kölcsön fodrász-üzleti kabát!
Ingyen használat!

Csak tisztítási-dij fizetendő!
Házhoz lesz szállítva!

Van szerencsém a t. főnök és segéd urakat érte-
tesíteni, hogy fodrászruha kölcsönző vállalatomat

kölcsönkabát-osztálylyal

nagyobbítottam. Feltételek a következők:

Tisztítás és használati-dij **40 filér** darabonként.
Betét darabonként **3 korona**, fizetendő a kabát szál-
litásakor. A csere hetenként egyszer kötelező.

Azon t. vevőimtől, kik **kölcsönruhát** már ugyais
kapnak tőlem, a kabátért külön betétet nem kérek,
éppugy azok segédeitől sem, ha a főnök a kabátért
szavatol.

A kabát a legfinomabb minőségű fehér, sima,
szatin kelméből készül és szabása kifogástalan.

Tájékozássul a következők szolgálnak:

37. sz. nyakbőségnek	42. sz. kabát felel meg.
38. " " "	44. " " " "
39. " " "	46. " " " "
40. " " "	48. " " " "
41. " " "	50. " " " "

Megrendeléseket telefonon lehet eszközölni.

Telefon 80-12.

Glücksman J „ROYAL” nagy gőzmosoda
és fodrászruha kölcsönző vállalat
VI., Szondy-utca 54.

BÉRLETKÖNYVECSKÉK

fodrász urak részére,

tizenkét számmal (minden szám egy lap)

kaphatók névvel, vagy név nélkül e lap kiadóhivatalában

VII., Vörösmarty-utca 17. szám alatt